

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ
ІВАНОВА ЛАРИСА БРОНІСЛАВІВНА
ВИСНОВОК

1 вересня 2021 року

Київ

за результатами перевірки відомостей, викладених у повідомленні суддів Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Крата Василя Івановича, Антоненко Наталії Олександрівни, Русинчука Миколи Миколайовича про втручання у їхню діяльність як суддів щодо здійснення правосуддя

До Вищої ради правосуддя 18 серпня 2021 року надійшло повідомлення суддів Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Крата В.І., Антоненко Н.О., Русинчука М.М. про втручання у їхню діяльність як суддів щодо здійснення правосуддя (вхідний № 3511/0/6-21).

Протоколом автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя 18 серпня 2021 року вказане повідомлення передано члену Вищої ради правосуддя Івановій Л.Б. для проведення перевірки.

Під час перевірки встановлено таке.

Обґрунтовуючи повідомлення, судді Крат В.І., Антоненко Н.О., Русинчук М.М. зазначають, що 26 липня 2021 року справу № 305/1468/16-ц (провадження № 61-9087св21) за позовом _____ до _____

_____ третя особа: приватний нотаріус Ужгородського міського нотаріального округу Антонів О.М., про припинення права власності, скасування рішення та запису державного реєстратора, визнання права власності на об'єкт нерухомого майна, передано судді доповідачу Крату В.І.

У повідомленні вказується, що 17 серпня 2021 року до Верховного Суду надійшов запит на отримання інформації від _____ який не є учасником справи, щодо стадії розгляду касаційної скарги, поданої _____

_____ а також про результати розгляду справи № 305/1468/16-ц, у зв'язку зі здійсненням контролю за ходом розгляду даної справи. В запиті від 17 серпня 2021 року вказується, що:

«редакцією газети «Правозахист» проводиться журналістське розслідування з приводу рейдерського захоплення готельного комплексу у селі _____ апогеєм якого стало узаконення судами Закарпатської області схеми заволодіння належним особі майном»;

«у зв'язку з правовим свавіллям окремих представників суддівського корпусу, потуранню рейдерським схемам заволодіння чужим майном, вказану справу нами було взято на контроль»;

«із цього приводу представниками газети були відвідані судові засідання по цій справі, здійснено публікації по фактам корупції суддів, правоохоронців та представників органів місцевої влади».

У повідомленні зазначається, що до запиту про отримання інформації долучені копії сторінок газети «Правозахист», де було розміщено звернення № 8 (530) від 5 грудня 2017 року та копії сторінок публікації «Недогатистые рейдери» із сайту Міжрегіонального союзу письменників «Свій варіант» та сайту інформаційно-аналітичної газети «Контраст» від 5 жовтня 2016 року.

У повідомленні зазначається, що запит від 17 серпня 2021 року адресований безпосередньо суддям Верховного Суду Крату В.І., Антоненко Н.О., Русинчуку М.М., та переданий судді доповідачу того ж дня.

Судді вважають вищезазначене втручанням в діяльність суддів щодо здійснення правосуддя та просять вжити відповідних заходів реагування.

Оцінюючи відомості, викладенні у повідомленні суддів Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Крата В.І., Антоненко Н.О., Русинчука М.М. про втручання в їхню діяльність як суддів щодо здійснення правосуддя необхідно зазначити таке.

Пунктами 1, 2 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада та від 13 грудня 1985 року, передбачено, що незалежність судових органів гарантується державою та закріплюється в конституції або законах країни. Судові органи вирішують передані їм справи безсторонньо, на основі фактів та відповідно до закону, без будь-яких обмежень, неправомірного впливу, спонукання, тиску, погроз або втручання, прямого чи непрямого, з будь-якого боку і з будь-яких би то не було причин.

Незалежність і недоторканність суддів гарантуються статтями 126, 129 Конституції України, якими визначено, що суддя, здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права, вплив на суддю у будь-який спосіб забороняється.

Згідно із частинами першою, другою, шостою статті 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і має наслідком відповідальність, установлену законом. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, а також фізичні і юридичні особи та їх об'єднання зобов'язані поважати незалежність судді і не посягати на неї.

Відповідно до правової позиції Конституційного Суду України, висловленої в рішеннях від 1 грудня 2004 року № 19-рп/2004 та від 12 липня 2011 року № 8-рп/2011, конституційну гарантію суддівської незалежності щодо заборони впливу на суддів у будь-який спосіб треба розуміти як заборону щодо суддів будь-яких дій незалежно від форми їх прояву з боку державних органів, установ та організацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, фізичних та юридичних осіб з метою перешкодити виконанню суддями професійних обов'язків або схилити їх до винесення неправосудного рішення тощо.

Як роз'яснено у пункті 11 постанови Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади», втручанням у діяльність судових органів слід розуміти вплив на суддю у будь-якій формі (прохання, вимога, вказівка, погроза, підкуп, насильство, критика судді в засобах масової інформації до вирішення справи у зв'язку з її розглядом тощо) з боку будь-якої особи з метою схилити його до вчинення чи невчинення певних процесуальних дій або ухвалення певного судового рішення.

Під час проведення перевірки повідомлення встановлено, що на адресу суддів Верховного Суду надійшов лист-запит від 17 серпня 2021 року по справі № 305/1468/16-ц щодо надання інформації про стадію розгляду касаційної скарги, поданої а також про результати розгляду справи № 305/1468/16-ц для подальшого висвітлення в засобах масової інформації.

У пункті 8 постанови Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади» зазначено, що звернення до суду здійснюється у формі, порядку, випадках та особами, передбаченими процесуальним законом. Звернення у справах інших осіб у всіх випадках, а учасників процесу – поза випадками, передбаченими процесуальним законом, розгляду судами не підлягають.

Разом із тим, згідно вимог частини другої статті 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» інформація про суд, який розглядає справу, сторони спору та предмет позову, дату надходження позовної заяви, апеляційної, касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення, стадії розгляду справи, місце, дату і час судового засідання, рух справи з одного суду до іншого є відкритою та має бути невідкладно оприлюдненою на офіційному веб-порталі судової влади України, крім випадків, установлених законом.

Відповідно до частини третьої статті 8 Цивільного процесуального кодексу України інформація щодо суду, який розглядає справу, учасників справи та предмета позову, дати надходження позовної заяви (скарги) чи будь-якої іншої заяви або клопотання у справі, у тому числі особи, яка подала таку заяву, вжитих заходів забезпечення позову та (або) доказів, стадії розгляду справи, місця, дати і часу судового засідання, руху справи з одного суду до іншого є відкритою та підлягає невідкладному оприлюдненню на офіційному веб-порталі судової влади України в порядку, визначеному Положенням про

Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів).

Під час проведення перевірки не встановлено обставин, які свідчать про те, що дії були направлені на втручання в діяльність суддів Крата В.І., Антоненко Н.О., Русинчука М.М. щодо здійснення правосуддя у конкретній справі, а запитувана інформація є відкритою та оприлюднюється на офіційному сайті відповідного суду.

Оскільки під час проведення перевірки не встановлено фактів, які свідчать про втручання в діяльність суддів, а також дій, що несуть загрозу незалежності суддів та авторитету правосуддя, дійшла висновку про відсутність підстав для вжиття Вищою радою правосуддя заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя за повідомленням суддів Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Крата Василя Івановича, Антоненко Наталії Олександрівни, Русинчука Миколи Миколайовича.

Член Вищої ради правосуддя

Л.Б. Іванова